

segajo tretjino vseh dohodkov. V Ljubljani imamo tudi mojstersko bolniško blagajnico. Od nas se je o svojem času zahteval zavarovalno tehničen račun. Tako se nas obklada s stroški, katerih nam ni treba. Nam je pač le na tem ležeče, da blagajnici dobro pojde. Naša dolžnost pač ni iskati koga, ki zna napraviti tak račun in nam računa 100 do 200 gld. S takimi stvarmi naj bi se nas ne nadlegovali, ker se sicer zgubi veselje delati za skupnost.

27. vprašanje: Je li želeti in če se da izvesti, da se odpravijo pomočniki, ki delajo na svojih domovih?

Izvedenec Šturm: Pomočniki, ki delajo na svojih domovih, naj se kar odpravijo, ker je to škodljivo sedanjemu malemu obrtu.

Izvedenec Regali in Rebek se s tem strinjata.

Izvedenec Tuma: Kdor stvar pozna, kakor jaz, ki sem sam delal kot pomočnik na svojem domu, ve, kako se stvar zlorablja, in kako je škodljiva taka uredba za pomočnika. Mojster ali tovarnar vzame dvakrat toliko pomočnikov, kakor jih res potrebuje. Če je dovolj dela, jim daje posla, kadar ga pa ni, pa morajo pomočniki gledati sami, kako si dalje pomagajo. Prodati ali zastaviti mora vse, kar ima. Pa tudi v drugem oziru je stvar škodljiva za malega obrtnika. Velik obrtnik ima lahko dosti pomočnikov, in v 14 dneh lahko dovrši vsako delo, kar pa mali obrtnik ne more, ker ima le malo delavcev. Nekdaj ni bilo pomočnikov delajočih na svojih domovih, naročniki morali so počakati, treba ni bilo noč in dan se mučiti, potem pa zopet dolgo časa sprehajati se. Pri tovarnah tudi ni mogoč natančni nadzor o davkih. Dokazano je, da tovarnarji, ki imajo po 500 do 600 delavcev, ne plačajo dosti več davkov, kakor tisti obrtnik, ki ima 5 ali 6 pomočnikov. Jaz sem za to, da se prepove imeti pomočnike, ki delajo na svojih domovih.

Šturm: Seveda naj bi to tudi veljalo za konfekcionarje.

Izvedenec Kunc: Vprašanje je važno, ali težko rešiti. Pri malem rokodelcu se bodo že dali ti pomočniki odpraviti, ali dalo se bode tudi slepariti in postave ne bodo mogle sleparijam do živega. Tukaj gre pred vsem za oblačilne obrte, kajti zidarji in mizarji nimajo pomočnikov, ki bi delali na svojih domovih. Lahko se bode prigodilo, da kdo vzame patent, ali delal bode pa vendar le za družega mojstra. Sicer pa dela za tovarnarje hišna obrt. Na Češkem in Moravskem so vasi, ki delajo za dunajske tovarnarje. Določiti bi morali, da tisti ni mojster, ki ne dela za naročnike, temveč za koga družega. Jaz bi rekel, da naj bi se ne dala nobenemu obrtna pravica, ki dela doma za tovarnarje ali rokodelce, kajti sicer odprava pomočnikov, delujočih na svojih domovih, ne bode nič pomagala.

Izvedenec Rebek: Jaz sem za to, da se odpravijo pomočniki na svojih domovih.

Izvedenec Regali: Jaz se pridružujem gospodom predgovornikom.

28. vprašanje: Zadoščajo li določila o nedeljskem počitku? Kako se izvajajo? Kaj naj se premeni zastran nedeljskega počitka? Se li naj nedeljski počitek izvede zlasti za trgovske obrte?

Izvedenec Regali: Vprašanje je jako lahko odgovoriti. Jaz le obžalujem, da imamo samo nedeljski počitek, ne pa tudi prazničnega in pa tudi posvečevanja nedelj in praznikov. V nedeljo ima vsakdo rad mir. Mir ima tudi ljuba živina, ali človek ima vero, in mora zatorej počitku pridejati še posvečevanje. Jaz torej nisem le za strogi nedeljski počitek, temveč tudi za to, da se vpelje počitek ob praznikih in pa posvečevanje nedelj in praznikov. Mi nismo le ljudje, temveč tudi kristjanje in moramo izpolnovati tudi zapovedi cerkve. Jaz le obžalujem, da še ni zakona, ki bi se oziral tudi na praznike. Jaz sem odločno za to, da se v zakon vzame določba, ki zagotavlja nedeljski, praznični počitek, in pa posvečevanje nedelj in praznikov.

Izvedenec Šturm: Jaz se pridružujem temu, kar je povedal gosp. Regali. (Dalje sledi.)

Obrtnijske raznoterosti.

Proti lesnemu črvu so že poskušali benzin in petrolej. Najboljše se je še obnesla karbolova kislina, katere se dene 20 odstotkov v vodo in se potem ž njo s čopičem namažejo stvari, katere razjeda črv.

Za lakovanje etiket služi raztopljena 30 delov mastiksa, 5 lavandlovega olja, 50 špirita in 40 delov benzina.

Najboljše lepilo za etikete je sveži beljak. V plitvi čaši se zgnete v peno in potem se pa etikete namažejo s tem beljakom in pritisnejo na steklenice s suknom. Ko se prisuše, se take etikete ne odstopijo niti v vlažnosti.

Odprava poniklenja z železa. Tako železo z dodatkom žvepla razbeli v železnem pokritem lonci, pri čemur se naredi žvepleni nikel, ki se potem odpravi s kovanjem.

Petindvajsetletnica banke „Slavije“.

(Konec.)

Zavarovancem v življenskih oddelkih I. II., iz leta 1869 do 1888, kateri so svojo zavarovalnino v letu 1893. plačali, dovolila se je na občnem zboru dne 12. maja t. l. 10% dividenda.

Banka „Slavija“ ima generalne svoje zastope v šestih glavnih mestih in sicer: v Brnu, na Dunaji, v Ljubljani, v Lvovu, v Plznu in v Zagrebu. Najdelavnejši v minolem letu je bil generalni zastop — ljubljanski, kar se je naglašalo na omenjenem občnem zboru s posebno pohvalo. Le ta je namreč v letu 1893. dognal v življenskem zavarovanju gld. 1,300.000 kapitala in je vplačal v požarnem oddelku nad 160.000 gld. letne zavarovalnine.